

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๖๓๐๔

สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม ๒๕๖๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๑๑๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ด้วย ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสนอเรื่อง ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม ๒๕๖๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สำนักงานฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีรับทราบ

๒.สาระสำคัญ

สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม ๒๕๖๖ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามขั้นตอนของกฎหมายในการบังคับใช้โดยทั่วกันต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำเอกสารประกอบ (ร่าง) แผนแม่บทฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีเนื้อหาครอบคลุมคำอธิบาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด โดยได้เผยแพร่ไว้ที่ <http://nscr.nesdc.go.th/master-plans/> ซึ่งหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องศึกษา ทำความเข้าใจ การได้มาซึ่งการบรรลุ “เป้าหมาย” ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ และโครงการ/การดำเนินงานที่ “พุ่งเป้า” ไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ของ “เป้าหมาย” เป็นสำคัญ โดยมีตัวชี้วัดในการทำหน้าที่ “ชี้และวัด” ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการเพื่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ

เอกสารประกอบ
(ร่าง) แผนแม่บทฯ

๒.๑.๒ การปฏิรูปประเทศ หลังจากแผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยได้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญที่กำหนดแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการ จำเป็นต้องนำประเด็นปฏิรูปประเทศมาดำเนินการต่อเนื่องต่อไป ผ่านกลไกของแผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ และการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงาน ตามแนวทางการดำเนินการภายหลังการสิ้นสุดของแผนปฏิรูปประเทศ ที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติรับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ โดยสำนักงานได้เชื่อมโยงประเด็นปฏิรูปประเทศกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายระดับหมวดหมู่ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการขับเคลื่อน ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการในประเด็นปฏิรูปต่าง ๆ

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของแผนการปฏิรูปประเทศ กับแผนระดับที่ ๒ อื่นที่มีความเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ขอยกตัวอย่างความเชื่อมโยงของประเด็นปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทฯ และเป้าหมายระดับหมวดหมู่ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกัน โดยในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ใน ๓ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ได้แก่ ๒๑๐๑๐๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒๑๐๑๐๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง และ ๒๑๐๒๐๑ การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็วเป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในหมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ทั้ง ๒ เป้าหมาย ได้แก่ การบริการภาครัฐมีคุณภาพ เข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว ซึ่งหน่วยงานของรัฐสามารถนำไปเป็นกรอบในการดำเนินการปฏิรูปประเทศในประเด็นที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่ต่อเนื่องและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืนต่อไป

๒.๑.๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีการดำเนินการผ่านกลไก ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) กลไกเชิงยุทธศาสตร์ ที่จะมีการคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๕ คณะ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาประเทศในแต่ละหมวดหมู่ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

/ซึ่งมีการ...

ซึ่งมีการคัดกรองและระบุความสำคัญไว้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ๒) กลไกตามภารกิจ ภายใต้บทบาทของหน่วยงานในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศผ่านการบูรณาการงานและงบประมาณด้วยยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาตาม ๑๓ หมายเหตุการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้การจัดทำค่าของงบประมาณของหน่วยงานเป็นไปในทิศทางที่จะช่วยสนับสนุนให้เป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และ ๓) กลไกระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยภาคีเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานรัฐ เอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคมในพื้นที่ โดยปัจจุบันได้มีการดำเนินงานของภาคีที่เป็นกลไกในระดับพื้นที่นำร่องระดับตำบลในภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อร่วมดำเนินงานขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในหมายเหตุการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับบริบท ความต้องการ สภาพปัญหา ตลอดจนศักยภาพของพื้นที่ ให้เกิดผลจริงอย่างเป็นรูปธรรมและนำไปสู่การสังเคราะห์ต้นแบบการสร้างภาคีเครือข่ายการทำงานแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ต่อไป

๒.๑.๔ ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) ประกอบด้วย ๑) การสร้างการตระหนักรู้ ๒) การเชื่อมโยง SDGs กับแผน ๓ ระดับของประเทศ ๓) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ๔) การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ SDGs และการขับเคลื่อนระดับพื้นที่ ๕) ภาคีการพัฒนา และ ๖) การติดตามและประเมินผล โดยในส่วนยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการเชื่อมโยงเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเข้ากับเป้าหมายย่อย (Targets) ของ SDGs อาทิ เป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๐๑๐๑๐๑ ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น สัมพันธ์กับเป้าหมายย่อย SDGs ที่ ๑๖.๑ ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และเป้าหมายย่อย SDGs ที่ ๑๖.๒ ยุติการข่มเหง การแสวงหาประโยชน์ การค้ามนุษย์ และความรุนแรงและการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก และเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๐๓๐๒๐๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น สัมพันธ์กับเป้าหมายย่อย SDGs ที่ ๒.๔ สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันเพื่อเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

การเชื่อมโยงระหว่าง SDGs กับยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒ การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการจัดความยากจน

และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศพพ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มเป้าหมายเร่งด่วน มีจำนวน ๖๕๕,๓๖๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ตกเกณฑ์มิติความขัดสน (๒) กลุ่มครัวเรือนเปราะบาง มีจำนวน ๑๑,๐๒๓,๒๒๕ ครัวเรือน ๓๓,๓๘๔,๕๒๖ คน ซึ่งเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีบุคคลในภาวะพึ่งพิงที่ต้องได้รับความช่วยเหลือและดูแลจากครอบครัว และ/หรือเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย (๓) กลุ่มคนที่ต้องสำรวจเพิ่มเติม มีจำนวน ๑๓,๒๒๐,๙๖๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ได้รับสิทธิบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน แต่ไม่ตกเกณฑ์มิติความขัดสนหรือไม่มีข้อมูลมิติความขัดสน

/(๔) กลุ่มคน...

(๔) กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบ TPMAP ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้อยู่ฐานข้อมูลที่ได้บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือข้อมูลระดับพื้นที่ โดยจะต้องดำเนินการสำรวจเพิ่มเติมเพื่อนำผู้ที่ตกหล่นเข้าในระบบต่อไป โดยจะได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อให้ความเห็นชอบในการดำเนินการและมอบหมายให้ ศจพ.ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการในพื้นที่ดำเนินการแก้ไขปัญหและพัฒนาคนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวตาม ๔ แนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ต่อไป

๒.๒.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนระดับที่ ๓ สำนักงานฯ ได้รวบรวมสรุปบัญชีรายชื่อแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๖๕ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๕ แผน โดยมีสถานะการดำเนินการสรุปได้ดังนี้ ๑) แผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งผ่านกระบวนการพิจารณาและรายงานให้คณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วและยังมีผลบังคับใช้อยู่ จำนวน ๔๔ แผน โดยมีแผนฯ ที่ประกาศใช้เพิ่มเติม ๒ แผน ได้แก่ (๑) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) และ (๒) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๒) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่อยู่ระหว่างการพิจารณากลับกรองของสำนักงานฯ จำนวน ๔๘ แผน โดยเป็นแผนที่เสนอเข้าใหม่ในรอบเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๘ แผน ๓) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ยกเลิกการดำเนินการ/สิ้นสุดการดำเนินการ จำนวน ๖๑ แผน สืบเนื่องจากการสิ้นสุดการดำเนินการช่วงแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ๔) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาในรอบเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒ แผน ซึ่งอยู่ระหว่างนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ แผน ได้แก่ (๑) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และ (๒) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทยระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และเป็นแผนฯ ที่ไม่เข้าข่ายการต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ แผน ได้แก่ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งงานระบาดวิทยาภาคสนามเพื่อความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๕ โดยสามารถเข้าดูรายละเอียดของรายชื่อแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอมายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณากลับกรอง ได้ที่ <http://nscr.nesdc.go.th/planlevel3-list/>

รายชื่อแผนระดับ ๓

ทั้งนี้ หากพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านการพิจารณากลับกรองของสำนักงานฯ และยังมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้ง ๖๒ แผน พบว่าเป็นแผนฯ ที่มีกฎหมายมารองรับ ๒๕ แผน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๐ โดยแผนฯ ที่มีอยู่ส่วนหนึ่งยังมีความทับซ้อนของประเด็นการพัฒนา ทำให้แผนฯ ที่ประกาศใช้มีมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น รวมทั้งแผนฯ ที่มีอยู่ยังไม่ครอบคลุมช่องว่างของประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นต้องมีแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจพิจารณาข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ได้จาก ๑) ประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญอย่างสูง ซึ่งหากว่าไม่มีแผนปฏิบัติการในด้านนั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงและผลกระทบในวงกว้างต่อประเทศ ๒) ข้อมูลรายงานสรุปผลาประจำปี ที่แสดงค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ อยู่ในขั้นวิกฤต แต่ไม่มีแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ๓) ความซ้ำซ้อนของประเด็นการพัฒนาในแผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... จะต้องให้ความสำคัญในการกำหนดประเด็นที่ตรงจุดและพุ่งเป้าการพัฒนาที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีการกำหนดเป้าหมาย ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา โครงการ/การดำเนินงาน ที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน ต่อการส่งผลในการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับที่ ๒ ไปจนถึงยุทธศาสตร์ชาติได้

คู่มือการจัดทำแผนระดับ ๓

อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งนำเข้าสู่ข้อมูลของแผนฯ ในระบบ eMENSCR ตลอดจนรายงานผลสัมฤทธิ์ตามกรอบระยะเวลาที่สำนักงานฯ กำหนด โดยสามารถศึกษาทำความเข้าใจผ่านคู่มือการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่ได้เผยแพร่ผ่านทาง <http://nscr.nesdc.go.th/planlevel3/>

๒.๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSCR ทั้งข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน และแผนระดับ ๓ รวมถึงการรายงานผลความคืบหน้าในทุกสิ้นไตรมาส เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจากการพิจารณาการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSCR ของปีที่ผ่านมา พบว่าข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานที่มีการนำเข้าสู่ระบบ eMENSCR มาจากบางหน่วยงานที่ให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูล โดยขอยกตัวอย่างข้อมูลโครงการของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ที่มีหน่วยงานในสังกัดและมหาวิทยาลัย รวม ๑๐๓ หน่วยงาน ซึ่งมีข้อมูลโครงการในระบบ eMENSCR ทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๘ โครงการ หากแต่โครงการที่นำเข้ามากรกว่าร้อยละ ๕๐ ของโครงการทั้งหมด เป็นโครงการของหน่วยงานเพียง ๑๒ หน่วยงานที่เป็นมหาวิทยาลัย และยังมีหน่วยงานกว่า ๕๐ หน่วยงาน ที่ไม่มีการนำเข้าสู่โครงการ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หรือมีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการแต่เป็นสัดส่วนที่น้อยมาก อาทิ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม แสดงได้ว่า กระทรวงจำเป็นต้องมีการกำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานในสังกัดให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน รวมถึงแผนระดับ ๓ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้มีข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ครอบคลุมและครบถ้วน ให้สามารถดำเนินการกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSCR สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ขอให้ทุกกระทรวงเน้นย้ำ กำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานในสังกัดมีการนำเข้าสู่ข้อมูลทุกโครงการ/การดำเนินงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้แล้วเสร็จภายในมีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำนักงานฯ ได้ขยายระยะเวลาดำเนินการให้สอดคล้องกับการประกาศบังคับใช้แผนระดับ ๒ ในหัวที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยให้ดำเนินการตามหลักการนำเข้าสู่ข้อมูลตามแนวทางของหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/ว ๓๘๐๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)

หนังสือ ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๒/ว ๓๘๐๙

๒.๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผ่านกลไกการตรวจราชการ ในการกำหนดประเด็นการตรวจราชการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในภาพราชการของผู้ตรวจราชการในปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา เป็นการกำหนดขึ้นโดยให้ความสำคัญบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต (สีแดง) หรือ อยู่ในระดับเสี่ยง (สีส้ม) ซึ่งยังไม่มีผลครอบคลุมประเด็นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยในปี ๒๕๖๕ ได้กำหนดประเด็นการตรวจราชการไว้เพียง ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (Y1=๐๓๐๔๐๑) (๒) การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก (Y1=๑๖๐๑๐๑) และในปี ๒๕๖๖ ได้กำหนดประเด็น

การตรวจราชการ ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การท่องเที่ยว ในประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว (Y1 = ๐๕๐๑๐๑ และ ๐๕๐๖๐๑) (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในประเด็นการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น และการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน (Y1 = ๑๑๐๓๐๑ และ ๑๑๐๔๐๑) หากแต่ยังคงอีกหลายประเด็นที่มีค่าสถานะในการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤต หรือระดับเสี่ยง รวมถึงที่มีสถานะปรับตัวแย่งจากปีก่อนหน้า ที่ต้องให้ความสำคัญในการนำมากำหนดเป็นประเด็นในการตรวจสอบเพิ่มเติม ให้มีความครอบคลุมในประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องมีการแก้ไข เร่งรัด และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ดังนั้น เพื่อให้การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายในหัวข้อที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ ที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้มีมติเน้นย้ำให้ผู้ตรวจราชการในทุกระดับมุ่งเน้นดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อ “พุ่งเป้า” ไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ความสำคัญในการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ กำหนดแผนการตรวจสอบ รวมถึงประเด็นในการตรวจสอบให้มีความเฉพาะเจาะจง และมีความเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติที่มีค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ ที่จำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา และข้อมูลช่องว่างการพัฒนาของการพัฒนาของห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ระบบ eMENSCR เป็นเครื่องมือกลางที่มีประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบของผู้ตรวจราชการทุกระดับ สำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบ eMENSCR ให้รองรับการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบในประเด็นการตรวจสอบที่ควรให้ความสำคัญ รวมถึงให้มีการนำเข้รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการทุกระดับ ซึ่งจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวงและกรม ระหว่างหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในเป้าหมายการพัฒนานั้น ๆ โดยจะทำให้ส่งต่อประเด็นการตรวจสอบระหว่างกันได้อย่างบูรณาการ และสามารถดำเนินการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

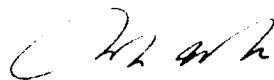
๒.๔ ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ได้เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยในส่วนของพัฒนางานวิจัยที่จำเป็นต้องตอบโจทย์ประเด็นการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง ซึ่งหน่วยงานผู้ทำหน้าที่ในการให้ทุนและกำกับงานวิจัย ถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดกรอบทิศทางการวิจัยที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ จากข้อมูลโครงการวิจัยและนวัตกรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.) พบว่า จากโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ ที่ได้รับจัดสรรทุนจำนวนทั้งสิ้น ๑๒,๑๘๙ โครงการ เป็นโครงการเพื่อการสนับสนุนงานวิจัยเชิงกลยุทธ์ ๖,๐๒๑ โครงการ และโครงการเพื่อการสนับสนุนงานวิจัยมูลฐาน ๖,๑๖๘ โครงการ ซึ่งได้จัดสรรทุนวิจัยให้โครงการฯ ตามประเด็นวิจัย ๑๗ โปรแกรมของแผนด้าน ววน. โดยโครงการฯ ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๔๗ ของโครงการทั้งหมด รองรับประเด็นวิจัยเพียง ๓ โปรแกรม ได้แก่ โปรแกรมที่ ๕ ส่งเสริมการวิจัยขั้นแนวหน้า และการวิจัยพื้นฐานที่ประเทศไทยมีศักยภาพ จำนวน ๔,๐๑๘ โครงการ โปรแกรมที่ ๑๐ ยกระดับความสามารถการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจเพื่อการพึ่งพาตนเองใน

/ระดับประเทศ...

ระดับประเทศ จำนวน ๑,๘๘๙ โครงการ และโปรแกรมที่ ๗ แก้ไขปัญหาท้าทายและยกระดับการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการเกษตร จำนวน ๑,๖๗๙ โครงการ อีกทั้งหากพิจารณาความสอดคล้องกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จะเห็นว่าประเด็นที่สอดคล้องกับทุกโปรแกรมเพียง ๑ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในขณะที่ยังมีประเด็นแผนแม่บทฯ ที่ไม่มีความสอดคล้องกับโปรแกรมงานวิจัยฯ อาทิ ประเด็นที่ ๑๔ ศักยภาพการกีฬา ซึ่งสะท้อนได้ว่าที่ผ่านมา ยังไม่มีการพิจารณาถึงความจำเป็นและเหมาะสมในการจัดทำโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ เท่าที่ควร โดยในการกำหนดกรอบการวิจัยของหน่วยงานผู้มีหน้าที่จัดสรรทุนวิจัยยังขาดความคลุมในการวิเคราะห์หาประเด็นช่องว่างที่จำเป็นต้องมีงานวิจัยมารองรับเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำงานวิจัยเป็นประโยชน์และมุ่งเน้นเฉพาะประเด็นที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ในการกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อใช้ในการพิจารณาจัดสรรทุนให้ดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ นั้น ควรกำหนดประเด็นโดยพิจารณาข้อมูลประกอบจาก ๑) ความซ้ำซ้อนของประเด็นวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๒) ประเด็นช่องว่างในการขับเคลื่อนปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ๓) ข้อมูลสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ ที่จำเป็นต้องมีงานวิจัยมารองรับแนวทางการแก้ไขปัญหายังเป็นรูปธรรม รวมถึงให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ทุกข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลสถิติ และข้อมูลวิชาการต่าง ๆ ในฐานะข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D) เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลกลางของภาครัฐ ที่ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงทุกข้อมูลที่สนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ